

Rehtori Riitta Poutanen

Helsingiläisten oppilaitosten yhteishanke

Aikamme kamarimusiikin opetus

Opetushallitus on myöntänyt rahoitusta Helsingin Konservatorion musiikin taiteen perusopetuksen kehittämishankkeelle *Aikamme kamarimusiikin opetus*. Hanke toteutettiin yhteistyössä helsinkiläisten musiikkioppilaitosten ja *Kamariorkesteri Avantin* kanssa.

Hankkeen tarkoitus ja tavoitteet

Hankkeen tarkoituksena oli kehittää uusia opetusmenetelmiä aikamme musiikin opettamiseen sekä kehittää musiikkioppilaitosten ja taidelaitosten/ taiteilijoiden yhteistyötä ja vuorovaikutusta.

Hankkeessa helsinkiläisten musiikkioppilaitosten nuoret soittajat tutustuivat aikamme kamarimusiikkiin soittaen yhdessä Kamariorkesteri Avanti'n muusikoiden kanssa. Tavoitteena oli antaa heille oivaltava ja innoittava elämys uuden musiikin esittämiseen.

Hankkeen yhteistyökumppanit

Helsingin Konservatorio
Itä-Helsingin musiikkiopisto
Keski-Helsingin musiikkiopisto
Käpylän musiikkiopisto
Lauttasaaren musiikkiopisto
Luoteis-Helsingin musiikkiopisto
Länsi-Helsingin musiikkiopisto
Musik- och kulturskolan Sandels
Pakilan musiikkiopisto
Pop & Jazz Konservatorio
Avanti!

Hankkeen toteutuminen

Kamariorkesteri Avanti! ja helsinkiläiset musiikkioppilaitokset suunnittelivat yhteistyössä hankkeen, jossa seitsemältä suomalaiselta säveltäjältä tilattiin kamarimusiikkiteokset. Suunnittelutyöryhmän muodostivat Avantin taiteellinen johtaja Kari Kriikku, toiminnanjohtaja Hannele Markkula ja Länsi-Helsingin musiikkiopiston rehtori Riitta Poutanen.

Hankkeeseen osallistuvia säveltäjiä ohjastettiin tekemään sävellykset niin, että ammattilaisten osuus on haastava ja oppilaitten taas helposti omaksuttava, jotta teokset voitaisiin harjoittaa tiiviissä harjoitusperiodissa. Tilausteosten kokoonpanot vaihtelivat niin että niissä oli 2-8 ammattilaista ja 2-4 oppilasta. Sävellyksien osalta toivomuksena oli myös se, että oppilaitten osuuksissa tulisivat eri soittimet tasapuolisesti edustetuiksi.

Tämä toteutui hyvin ja soitinkirjo oli sopivan laaja: viulu, alttoviulu, sello, klarinetti, oboe, fagotti, pasuuna, piano, kitara ja harmonikka. Ammattilaisten osuuksien soittimet olivat viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso, klarinetti, alttosaksofoni, piano ja lyömäsoittimet.

Hankkeen sävellykset

Anneli Arho: Odotus

Kimmo Hakola: An Johannes

Maija Hynninen: Pepper's ghost

Jouni Kaipainen: PMMP RH+

Jukka Koskinen: Septetto

Tapani Länsiö: Olipa kerran, olipa...

Jari Perkiömäki: The Goldilocks Zone

Näissä teoksissa kahdeksan Avantilaisen rinnalla soitti yhteensä 19 nuorta oppilasta. Lisäksi konserttiin päätöskappaleeksi valittiin uuden musiikin klassikkoteos lannis Xenakiksen Aroura jousiorkesterille. Teoksen johti Dmitri Slobodeniouk ja siinä soitti 35 oppilasta eri musiikkioppilaitoksista Avantin muusikkojen toimiessa äänenjohtajina.

Sävellystilaukset valmistuivat pääosin keväällä 2009, ja nuotit jaettiin soittajille heti syysluku-kauden alussa. Oppilaat harjoittivat stemmojaan ensin omissa oppilaitoksissaan. Yhteisharjoitukset avantilaisten kanssa pidettiin loka-marraskuun taitteessa runsaan viikon mittaisessa tiiviissä periodissa, joka sisälsi neljä harjoitusta, kenraaliharjoituksen ja konsertin. Avanti!ABC -konsertti pidettiin 3.11.2009 Helsingin Konservatorion konserttisalissa.

Saavutetut tulokset

Kokonaisuutena hanke onnistui erinomaisesti. Yhteistyö ammattilaisten ja opiskelijoitten välillä oli innoittunutta ja hedelmällistä. Nuoret pystyivät omaksumaan heille uudenlaisia musiikillisia ilmaisutapoja ja uusia soittotapoja nopeasti. Aikamme musiikkiin erikoistuneiden ammattilaisten kanssa työskentely antoi nuorille uuden näkökulman musiikkiin.

Kaikki hankkeessa mukana olleet säveltäjät olivat paneutuneet tehtäviin huolella ja sävellykset olivat onnistuneita. Nuorille tarkoitetut stemmat olivat haastavia, joskin jonkin verran vaikeampia mitä alun perin oli tarkoitus. Siksi joihinkin kokoonpanoihin valittiin opinnoissaan jo varsin pitkällä olevia soittajia. Soittajista suuri osa oli kuitenkin musiikin perustason opintoja suorittavia oppilaita.

Hankkeen tavoitteena oli myös, että uudet teokset löytäisivät tiensä musiikkiopistoihin kautta Suomen. Kaikki sävellykset ovat erinomaista yhteissoittomateriaalia oppilaitosten sisällä käytettäväksi. Toivottavasti tämä lisää oppilaitten ja opettajien yhteismusisointia.

Lähes kaikilta suomalaisilta ammattiorkestereilta edellytetään yleisökasvatus- ja yhteistyöhankkeita nuorten kanssa. Tämän hankkeen tilaussävellykset ovat erittäin käyttökelpoista materiaalia, ja hankkeessa käytetty toimintamalli on suoraan sovellettavissa ammattiorkestereiden normaaliin harjoitusohjelmaan. Toivottavaa onkin, että yhä useammat ammattiorkesterit rohkaistuisivat yhteistyöhön paikallisten musiikkiopistojen kanssa myös aikamme musiikin parissa.

Hankkeesta tiedottaminen

Hankkeesta tiedotettiin useissa medioissa ja siitä oli myös arvostelu Helsingin Sanomissa.

Tilaussävellyksiä voi tiedustella Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksesta tai Avanti!n toimistosta.